

”Derfor blir vi her” – innvandrere i Distrikts-Norge

Bodø 24. mai 2012

Guri Mette Vestby

Oppdraget:

- Hva er det som får innvandrere; flyktninger, arbeidsinnvandrere og familieinnvandrere til å bli boende i norske distriktskommuner?

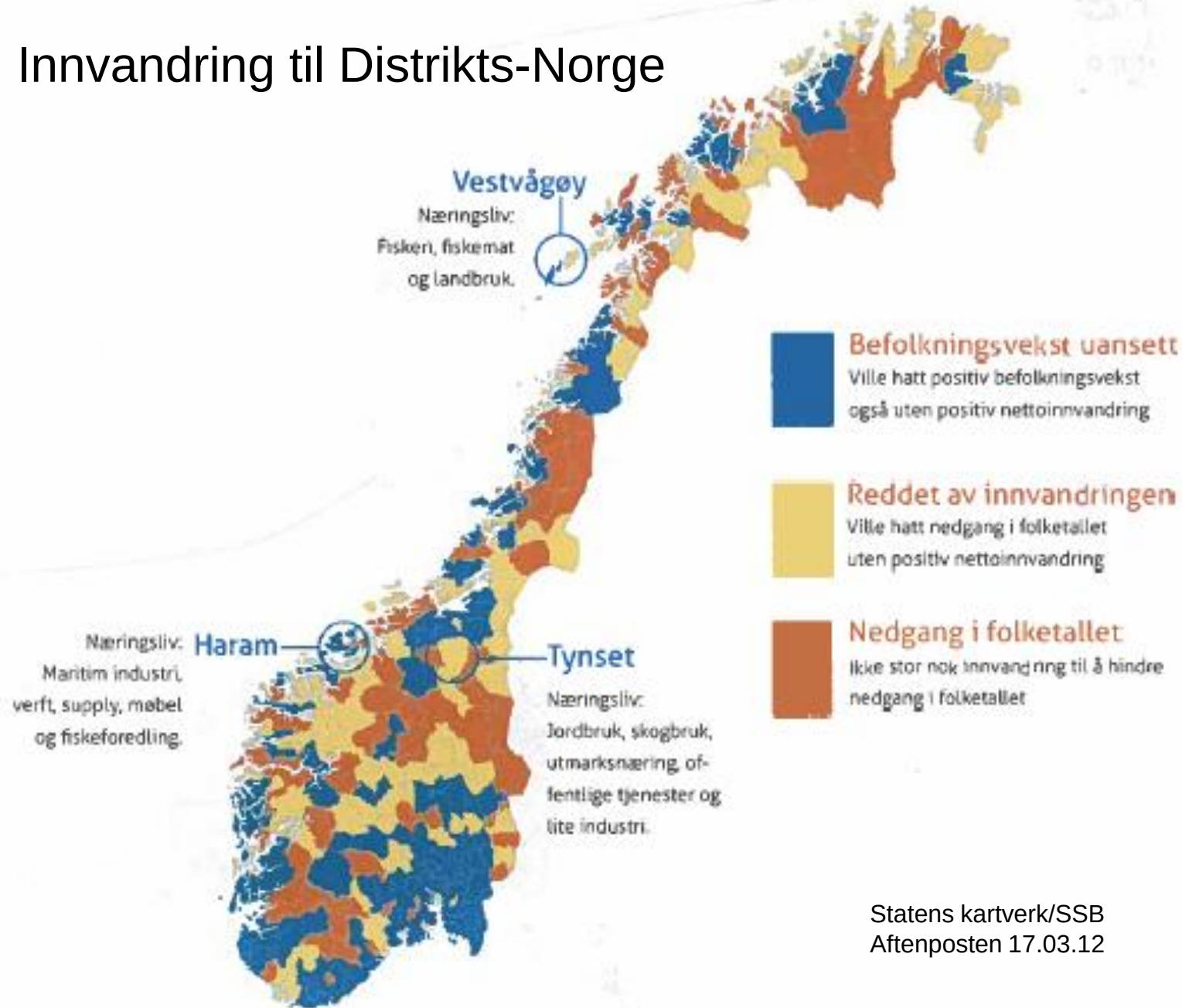
- Hvordan:

Innvandrerne egne stemmer - deres refleksjoner og erfaringer

Hvorfor på dagsorden?

- Økt oppmerksomhet om innvandringens betydning for **hele** landet
- Endring i hvem som kommer
- Befolkningsvekst
- Ny æra for distriktspolitikken?
- Stedskvalitetenes betydning

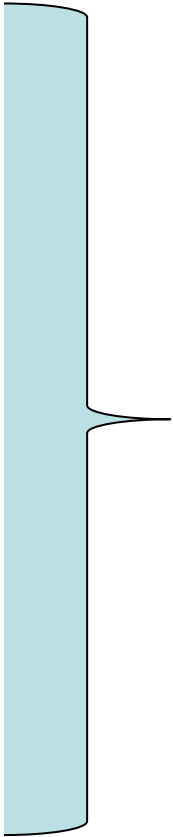
Innvandring til Distrikts-Norge

Statens kartverk/SSB
Aftenposten 17.03.12

Hvorfor akkurat hit?

- Arbeidsinnvandrere
- Flyktninger
- Familieinnvandrere

Ikke valgt sted

Hva er det ved **stedet**?

Norge-kvaliteter:

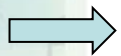
Off. tjenester

- Skole
- Helse
- Velferdsordninger

Stedskvaliteter:

- Nærings-arbeidsliv
- Boligmarked
- Natur, landskap
- Beliggenhet
- Nærhet - avstand
- Lokal mentalitet
- Møteplasser
- Tradisjoner

Stay?

Pull

Push

Innvandrerne's stemmer

Stedet – arbeid – bolig – sosialt liv – lokale myndigheter – verdsetting - framtidsutsikter – flytte?

Hovedfunn

Distrikts-Norge oppleves som et godt sted å bo for de innvandrerne som har valgt å bli boende der. De opplevde **å bli sett, tatt vare på, å være noen**. Det var trygt og barna hadde det bra. Småsamfunnets gjennomsiktighet opplevdes mer som et gode enn en ulempe

Kan jeg realisere mitt livsprosjekt? **HER**

Innvandrerne stemmer - Stedet

Positivt

- Godt lokalmiljø og *snille mennesker*
- Trygt
- Gode oppvekstvilkår
- Rolig, lite hektisk
- Vakker natur
- Har alt vi trenger!

Negativt

- Lite
- Få møteplasser
- Lange avstander
- Isolasjon og savn
- Sårbart arbeidsmarked
- Vær, klima, mørketid
- Byråkratiske hindringer

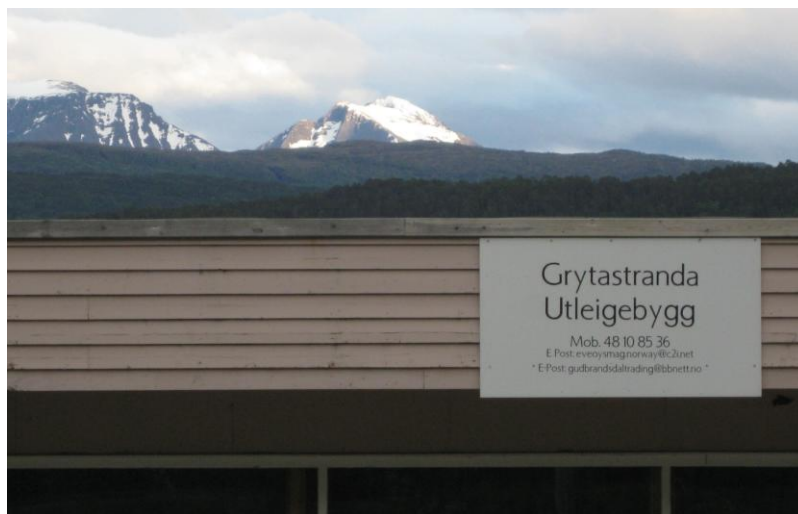
Innvandrerne stemmer - Arbeid

Alle har jobb, men...

- Fast, midlertidig, heltid, deltid, overtid
- Få hadde arbeid i tråd med utdanning
- Lite interesse for å kartlegge/videreutvikle kompetanse
- Konkurransen mellom arbeidsinnvandrere/ flyktninger/ nordmenn

Innvandrerne's stemmer - Bolig

- Midlertidig arbeidskraft – midlertidige boliger
- Flyktninger får bolighjelp
- Andre må klare seg selv

- Høy motivasjon for å kjøpe bolig
- Men, vanskelig å få lån
- Eierbolig gir lokal tillit

Innvandrerne stemmer –

Sosialt liv

I bygda

- Å bli kjent med *én* nordmann viktig for trivsel
- Barn er brobygger for foreldre
- Eget engasjement fremmer lokal deltakelse og nettverk

Transnasjonalt

- Internett og skype vesentlig for sosial trivsel
- Fortsetter å være del av transnasjonale familienettverk – reduserer savn og avstand

Innvandrerne stemmer – Lokale myndigheter

Flyktninger:

- God oppfølging, kontaktperson

Arbeidsinnvandrere:

- Må finne fram selv

Familieinnvandrere:

- Hjelp fra norsk nettverk

Hvordan kommunen tar i mot

Flyktninger:

Intro-program

- samfunn
- språk
- bolig
- introstønad
- praksis

Jobb?

Fam.innvandrere: Arbeidsinnvandrere:

-språk

- ingen ordninger,
men kan være
lokale tilbud

NIBR

Norsk institutt for by- og regionforskning

Og hva får kommunen?

Flyktninger:

Fam.innvandrere:

Arbeidsinnvandrere:

Kommunen:

581 500 pr.
bosatt person
over 5 år.

Språk: 111 000
over 3 år

Kommunen:

Språk: 42 000
over 3 år

Økte overføringer fra staten – økte skatteinntekter

Innvandrerne stemmer -

Om nordmenn

- Vennlige, høflige, hjelpsomme
Men,
- Reserverte, forsiktige, langsomme
- "Men, har du fått en venn
har du en venn for livet"

Om innvandrere

- "Jeg kommer fra en kultur der folk er varme; her er de tilbakeholdne"
- Mer liv
- Lettere å prate med ukjente

Innvandrerne's stemmer - Verdsetting

- Oppleve å være like viktig som alle andre, selv om man er forskjellig

*"I dag er vi 8735 innbyggere i kommunen. I går var vi 8734 innbyggere. Det betyr at **du** betyr noe for kommunen. Du har alle rettigheter og plikter."*

Flyktningkonsulent Haram

Innvandrerne stemmer – framtidssutsikter her?

- Ja! Kan leve sitt liv som de ønsker
- Har alt vi trenger
- Meningsfulle relasjoner – styrker stedstilhørighet
- Men, om framtida blir her eller der avhenger av individuelle forhold, muligheter lokalt og andre steder

Flytte fra?

- Utdanningsmuligheter?
- Få brukt kompetansen?
- Karriere?
- Familie og venner?
- Religion - kultur?
- Større nettverk av egne?
- Storbyen?
- Opphavslandet?

Småsamfunn – småsamfunn? Stedskvaliteter avgjørende

**Propozycja dla wszystkich
Polaków z korzystania
z BIBLIOTEKI!**

KOMUNIKACJA • korzystanie z internetu • kopiowanie • skanowanie • telefaks	NAUKA JEZYKA NA CD • norwesko-polski • polsko-norweski • norwesko-angielski • i wiele innych języków
FILMY • polskie filmy • międzynarodowe z tłumaczeniem polskim	MUZYKA NA CD • nowości pop/rock • klasyczna • jazz
KSIĄZKI PO POLSKU DLA • dorosłych • młodzieży • dzieci	

Wszystkie wymienione propozycje są darmowe. Nie pobieramy kaucji za wypożyczanie filmów, CD. Wypożyczanie filmów jest 8 dni, a książek 28 dni.

biblioteka znajduje się w Brattvåg (polskie filmy, książki po polsku)
Jak również w Vafnø, Søvik, Haramøy, Longva, Lepsøy, Fjærtøft

Tel 70 21 44 63 sms 411 01 516
bib@haram.folkebibl.no www.haram.folkebibl.no

MILE WIDZIANY!

Småsamfunn – storsamfunn?

”Oslo er som havet. Du bader i havet, men havet vet ikke at du eller 1000 andre har badet. I Oslo vet ingen hvem du er, om du er der, kommer eller går. Som bølgene i havet”

(Afrikansk flyktning, Haram)

Den internasjonale norske distriktskommunen

- Flerkulturelt mangfold som attraktiv steds kvalitet
- Befolkningen endres
- Verdier utfordres
- Nye tradisjoner vokser fram

Involvere i de sidene ved samfunnet som vi selv verdsetter:

- Demokrati
- Åpenhet
- Toleranse
- Inkludering

3 eksempler

- Internasjonale Tynset; innvandrere inn i synlige roller
- Haram; stedsjubileum som skriver samtidshistorie ved å vise **hvem** bygda er nå
- Vestvågøy; næringslivet som definerer flyktingene inn – som utenlandsk, lokal arbeidskraft

-
- A wide-angle landscape photograph of a Norwegian fjord. In the foreground, a lush green grassy hill slopes down towards the water. Several white sheep are grazing on the grass; one is prominent in the lower left, and a small group is further up the slope. In the middle ground, a small town with colorful houses and buildings is nestled along the water's edge. The background features steep, dark mountains under a cloudy sky.
- Flerkulturell kompetanse tilføres Distrikts-Norge
 - Kulturelt mangfold som urban kvalitet på vei til bygda
 - "Ny sjanse" for distriktpolitikken?
 - Fra pessimisme til optimisme?

www.nibr.no/publikasjoner
NIBR-rapport 2012:5

”Derfor blir vi her” – innvandrere i Distrikts-Norge

Susanne Søholt, Aadne Aasland, Knut Onsager, Guri Mette Vestby